

dano upozorenje svijetlećim natpisom da treba vezati sigurnosne pojase. Tužiteljica je svezala pojas, ali je nakon nekog vremena otišla u nužnik. Kad je odatle izašla, došao je zrakoplov u prostor u kojemu je postao labilan /"turbulence"/, pa je tužiteljica pala i slomila kuk. Ona je ustala tužbom, a tužena je nastupila dokaz da je izvršila sve mjere opreza koje su se razborito mogle poduzeti. Sudac /Atkinson/ je utvrdio da je osoblje zrakoplova usmeno upozoravalo na to da se ne napušta mjesto, iako nije mogao utvrditi da je to učinjeno i osobno tužiteljici. Obzirom na to da ta upozorenja ne treba da budu takva da dovedu putnike u paniku /nepose one koji trpe od kleustrofobije/, a opet moraju biti dovoljno ozbiljna, bilo je to dovoljno, iako nije možda svakom putniku bilo jasno da, ma što se uslijed prirodnih potreba dogodilo, ne bi trebalo da napusti svoje mjesto. Kad je tako sudac utvrdio činjenično stanje, ostalo je da zauzme pravno stajalište. Sudac je bio sklon da čl.20 Konvencije tumači kao da bi vozar odgovarao za više nego što je razborita pažnja /"reasonable care"/, ali smatra da je vezan izrekom apelacionog suca Greer-a v. Imperial Airways, Ltd. 1937. u kojoj citira izreku Lorda Dunedina u City of Montreal v. Watt and Scott, Ltd. 1922, prema kojima vozar ne odgovara apsolutno nego samo za nezgode koje je mogao izbjeći razboritom pažnjom. Kad bi njegova odgovornost bila apsolutna, ne bi odgovarao samo za neizbježive nezgode. U konkretnom slučaju tužena je poduzela sve razborite mjere, koje su mogle biti poduzete prema prilikama koje vladaju u zračnoj vožnji, i stoga je valjalo odbiti tužiteljicu.

/ILLIR 1963,1, str.626/

E.P.

KASACIONI SUD FRANCUSKE

Presuda od 10.X 1963.

Cie des messageries maritimes
o/e Gourguen

Mornar - Povreda mornara na kopnu - Ne smatra se da je povreda nastala u službi, ako je mornar imao slobodan izlaz na kopno i mogao se po gradu kretati po slobodnoj volji, a nije ostavio na brodu svoj itinerer

Mornar je dobio dozvolu od zapovjednika da slobodno izađe na kopno. U gradu je doživio saobraćajnu nezgodu i tom prilikom je bio povrijeđen od jednog automobila. Smatrajući da se radi o povredi u službi, on tuži brodera za naknadu štete. Apelacioni sud udovoljio je tuž-

benom zahtjevu. Prema stajalištu toga suda radi se o nezgodi na poslu, jer je mornar i za vrijeme svoga boravka na kopnu bio dužan stajati na raspoloženju zapovjedniku broda, koji je imao pravo svaki čas pozvati ga na brod da nastupi dužnost.

Kasacioni sud, prihvaćajući načelno stajalište drugostepenog suda, ipak je odbio tužbeni zahtjev. U ovom slučaju je naime ustanovio da je mornar imao potpunu slobodu kretanja po gradu i da nije na brodu ostavio obavijest gdje će se i u koje vrijeme nalaziti. Iz ovoga proizlazi da za vrijeme boravka na kopnu nije bio u službi broda.

/DMF, 1963, str. 72o/

B.J.

APELACIONI SUD, Paris

Presuda od 6.XI 1962.

Sté Worms & Cie c/a Sté marocaine
d'exploitations minières de Bou Arfa

Prijevoz stvari morem - Klausule "težina i kvalitet nepoznat" i "upotrijebljene vreće" - Utvrđenje štete bez brodarova prisustva - Klausula "težina i kvalitet nepoznat" nema nikakva pravnog značaja - Klausula "upotrijebljene vreće" ne znači da su vreće prilikom ukrocaja bile poderane - Vozarina - Dužnost kroatelja da tačno navede količinu tereta - Brodar je dužan predati onoliki broj vreća koliko proizlazi iz teretnice, bez obzira što je težinski predao veću količinu od one navedene u teretnici - Zapisnik o utvrđenju štete na teretu koji je sastavljen u brodarovu odsustvu ne može protiv njega služiti kao dokaz, ali može poslužiti sudu za informiranje o činjeničnom stanju - Brodar ima pravo na vozarinu u skladu s uvjetima teretnice prema količini tereta koji je dužan predati na odredištu - Naručitelj se za plaćanje vozarine ne može u svoju korist pozivati na klauzulu u teretnici da je težina nepoznata

Naručitelj je s brodarom sklopio ugovor o prijevozu minerala u vrećama. Nakon ukrocaja brodar je izdao teretnicu u kojoj su među ostalim bile navedene klauzule: "težina i kvalitet nepoznat" te "upotrijebljene vreće". Osim toga bilo je ugovoreno da će brodar imati pravo na dvostruku vozarinu od ugovorene za višak tereta koji preveze, a koji nije deklariran radi unašanja u teretnicu. Na odredištu je ustanovljeno da imamanji broj vreća nego što je to u teretnici navedeno. Isto tako ustanovljeno je da su neke vreće poderane. Sve je to primalac utvrdio zapisnički u odsutnosti brodarevog predstavnika.